

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. PINTÉR SÁNDOR
miniszter

iktatószám: 10886-5/2013

alkotmánybíróságra

részére

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1535

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/3161-13/2012
Érkezett:	2013 AUG 13.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

Tisztelt Alkotmánybíró Úr!

Az Alkotmánybíróság IV/3161-12/2012.számú végzésében foglaltaknak megfelelően mellékelten megküldöm a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapítására vonatkozó indokokat, illetve szakmai álláspontomat, melynek alapján kérem az Alkotmánybíróságot, hogy

1) Magyarország Alaptörvénye

– *M) cikk* (1) bekezdése alapján, mely szerint Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik;

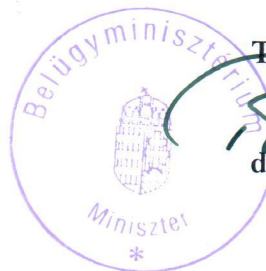
– *XII. cikk* (1) bekezdésének második fordulata alapján, amely kimondja, hogy képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához;

– *XII. cikk* (2) bekezdésének alapján, mely szerint Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson;

2) valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 153. § (2) bekezdésének figyelembevételével, amely szerint a Kormány a munkavállalók egyes csoportjaira eltérő összegű kötelező legkisebb munkabért állapíthat meg, az alkotmányjogi panaszt elutasítani szíveskedjék.

Melléklet: szakmai álláspont

Budapest, 2013. augusztus „09.”

Tisztelettel:

dr. Pintér Sándor

Melléklet
az Alkotmánybíróság IV/3161-12/2012. számú végzéséhez

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/3161-13/2012</u>	
Érkezett: <u>2013 AUG 13.</u>	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	

A munkaviszony és a közfoglalkoztatási jogviszony bár sok hasonlóságot mutat, céljában, az érintettek körében, a finanszírozás módjában mégis alapvetően eltér egymástól. A hasonlóságok miatt kell a közfoglalkoztatási jogviszonyban a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvényben (a továbbiakban: Kftv.) foglalt eltérésekkel alkalmazni. Az alapvető különbségek azonban közfoglalkoztatási jogviszonyra vonatkozóan eltérő szabályozást indokolnak.

Az Mt. elsősorban Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) *XII. cikk* (1) bekezdésében foglalt munkavállalás és vállalkozás szabadsága közötti egyensúlyt törekszik a szabályozással megteremteni. Az Mt. – tekintettel a munkáltató és a munkavállaló gazdasági, valamint szociális érdekeire a tisztességes foglalkoztatás alapvető szabályait állapítja meg a vállalkozás és a munkavállalás szabadságának elve szerint.

A Kftv. az Alaptörvény *XII. cikk* (2) bekezdésében az állam részére megfogalmazott kötelezettség teljesítését szolgálja, mely szerint „Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.”

Az Országgyűlés a Kftv.-t „az értékteremtő közfoglalkoztatás jogi kereteinek megteremtése és a munkaképes lakosság munkához juttatása, az álláskereső foglalkoztatásának elősegítése érdekében” alkotta meg.

A jogalkotó a törvény megalkotásakor figyelembe vette a nemzetgazdaság állapotát és a munkaerőpiaci helyzetet. A munkaerőpiacon a kereslet és a kínálat közötti jelentős eltérést az állam az Mt. szabályainak módosításaival – az Alaptörvény *M) cikk* (2) bekezdésének (tisztességes gazdasági verseny feltételeinek biztosítása) sérelme nélkül – nem tudja csökkenteni. Ez a felismerés vezetett oda, hogy a közfoglalkoztatást egy külön törvényben kellett szabályozni.

A Kftv. 2. § (5) bekezdés al) alpontjának megalkotásakor a törvényhozó azt tartotta szem előtt, hogy a közfoglalkoztatásba bevonható álláskereső és rehabilitációs ellátásban részesülők az elsődleges munkaerő-piacon képességeik, munkatapasztalatuk hiánya, alacsony végzettségük vagy egyéb okok miatt elhelyezkedni nem tudnak, mert a gazdasági érdekeiket szem előtt tartó munkáltatók számára foglalkoztatásuk az Mt. kógens szabályai mellett nem éri meg.

Az Mt. minden munkavállalóra vonatkozó kógens rendelkezéseinek módosítása azokat a munkavállalókat is hátrányosan érintette volna, akik már el tudtak helyezkedni az elsődleges munkaerő-piacon. Az álláskereső és rehabilitációs ellátásban részesülők elhelyezkedésének elősegítését ezért egy külön törvény megalkotása segítette leginkább elő, amely törvény számos ponton eltér az Mt. rendelkezéseitől.

Az eltérés ugyanakkor nem önkényes, és semmiképpen nem a közfoglalkoztatottak részére a munkavállalókhöz képest kedvezőtlenebb, vagy a közfoglalkoztatók részére a munkaadókhöz

képest kedvezőbb szabályok kialakítása volt a cél. (Közfoglalkoztatási jogviszony csak a Kftv. 1. § (2) bekezdésében felsorolt munkákra létesíthető. Ezek a munkák nem profitszerzésre irányulnak, ezért nem torzítják a piaci versenyt.)

A közfoglalkoztatás olyan átmeneti megoldás, amelynek legfontosabb feladata a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása. A közfoglalkoztatás célja tehát, hogy a közfoglalkoztatott számára hasznos tevékenységgel járó kereseti lehetőség biztosítása mellett – munkatapasztalat szerzése révén – elősegítse, sőt kifejezetten ösztönözze a közfoglalkoztatottnak a munkaerőpiacra történő visszatérését.

A közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatottakra érvényesülő eltérő szabályok, így például a közfoglalkoztatottak bérezése, azt a célt is szolgálják, hogy az álláskereső ne „ragadjanak bent” hosszú távon a közfoglalkoztatásban, legyen számukra motiváció a versenyszférában meglévő vagy létrehozott munkalehetőségek elvállalásához. A közfoglalkoztatási bér összege oly módon került megállapításra, hogy magasabb legyen, mint a szociális rászorultság alapján igénybe vehető ellátás összege, de alacsonyabb legyen a minimálbérnél.

A közfoglalkoztatási jogviszonyban a követelmények csak közelítenek az elsődleges munkaerőpiacon a munkavállalókkal szemben támasztott követelményekhez. A közfoglalkoztatottak nem kötelezhetőek például rendelkezésre állásra, ügyeletre, készenlétre, megszakítás nélküli munkarendben történő munkavégzésre, rendkívüli munkavégzésre (Kftv. 2. § (5) bekezdés a) pont), a vasárnapi és munkaszüneti napon történő munkavégzésük lehetősége korlátozottabb [Kftv. 2. § (5) bekezdés 1) pont], munkaszerződéstől eltérően nem lehet őket foglalkoztatni [Kftv. 2. § (6) bekezdés].

Mind a kötelező legkisebb munkabér, mind pedig a közfoglalkoztatási bér és közfoglalkoztatási garantált bér összegét az Mt. 153. § (1) bekezdésének, illetve a Kftv. 53. §-ának felhatalmazása alapján a Kormány rendeletben állapítja meg.

Az Mt. 153. § (2) bekezdése lehetővé teszi azonban, hogy a Kormány a munkavállalók egyes csoportjaira eltérő összegű kötelező legkisebb munkabért állapítson meg. Ennek során a Kormánynak, az Mt.-ben előírt egyeztetési kötelezettség mellett, figyelembe kell vennie a munkakör ellátásához szükséges követelményeket, a nemzeti munkaerőpiac jellemzőit, a nemzetgazdaság helyzetét, az egyes nemzetgazdasági ágazatok és az egyes földrajzi területek munkaerő-piaci sajátosságait, [Mt. 153. § (3) bekezdés].

A közfoglalkoztatás meghatározóan állami finanszírozás mellett, közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendeletben meghatározott programok keretében, országosan egységes elvek mentén történik.

A fentiekre figyelemmel – álláspontunk szerint – nem tekinthető aránytalan hátránynak az, hogy a közfoglalkoztatottakat megillető bér alacsonyabb a munkavállalók számára biztosítottnál.

Megjegyzést érdemel, hogy az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény szerint foglalkoztatott munkavállalók esetében is lehetőség van arra, hogy a 390/2012. (XII. 20.) Korm. rendeletben előírt minimálbér 85 %-a, illetőleg garantált

bérminimum 87 %-a legyen az alapbér, tehát az alkotmányjogi panaszt benyújtó álláspontja a foglalkoztatottak homogén csoportjáról és az ebből következő azonos minimálberről - szakálláspontunk szerint – megalapozatlan.

Tévedésben van a benyújtó panaszának hivatkozási alapjában azzal, hogy a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés *b)* pontjának a megsemmisítését kérte. A vonatkozó rendelkezés (hasonlóan a kormányrendelet 1. §-ának *c)* pontjához) ugyanis nem az indítványozó által felhívott havi bér részletekben történő kifizetését, hanem azt az esetet szabályozza, amikor a közfoglalkoztatott alkalmazására nem teljes hónapban, hanem ennél rövidebb időtartamra történik.

Az indítványozó által felhívott, levezetett és sérelmezett rendelkezés a kormányrendelet 1. § (4) bekezdésébe foglalt szabály, amely a havi bér részletekben történő kifizetését írta elő. E rendelkezés azonban 2013. április 1-jétől hatálytalan.